

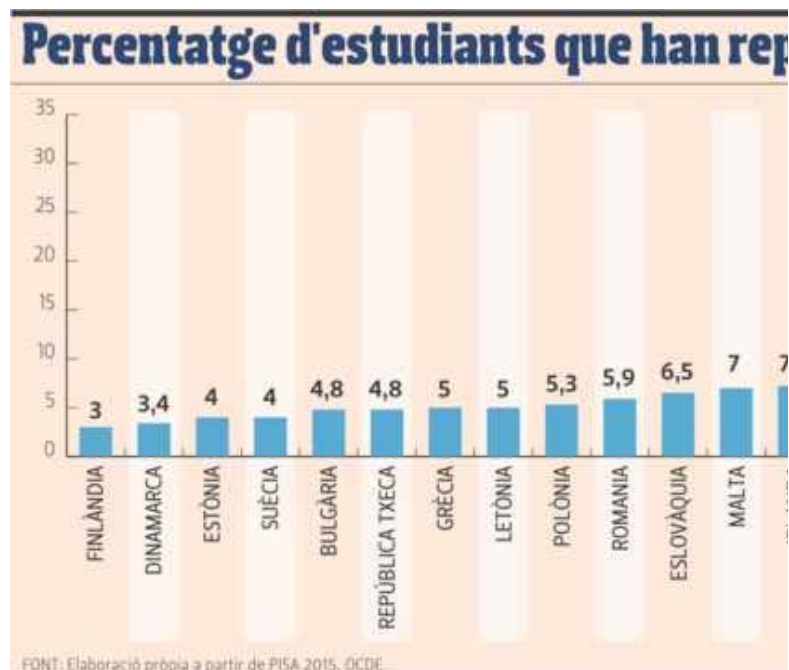
OPINIO

PROFESSOR D'ECONOMIA DEL GRUP

AQR-IREA (UB)

- 15 gener 2017 2.00 h

PISA 2015: S'utilitza de forma correcta la repetició de curs?

Font: Elaboració pròpia a partir de PISA 2015, OCDE

RAÜL RAMOS

-

PROFESSOR D'ECONOMIA DEL GRUP AQR-IREA (UB)

Tot just abans de Nadal es van presentar els resultats del conegut informe PISA de l'OCDE que avalua cada tres anys el nivell de competències dels estudiants de 15 anys a

Una de les dades publicades a l'informe PISA és que, tot i reduir-se lleugerament entre 2009 i 2015, a l'Estat espanyol la proporció d'estudiants de secundària que ha repetit curs en algun moment de la seva vida és del 31%. D'entre els països de l'OCDE, només Bèlgica, Portugal i Luxemburg se situen a un percentatge de repetidors similar a

més de 70 països del món. Com en altres ocasions, els resultats de l'informe han tingut una elevada presència mediàtica, particularment pel que fa a la millora en la posició relativa dels estudiants del nostre país respecte als d'altres economies del nostre entorn, però també per altres peculiaritats del nostre sistema educatiu. En concret, una de les dades publicades en aquest informe és que, tot i reduir-se lleugerament entre 2009 i 2015, a l'Estat espanyol la proporció d'estudiants de secundària que han repetit curs en algun moment de la seva vida és del 31%. D'entre els països de l'OCDE, només Bèlgica, Portugal i Luxemburg se situen a un percentatge de repetidors similar a l'observat a l'Estat espanyol. En canvi, en altres països com el Regne Unit, Finlàndia o Dinamarca aquesta pràctica només s'aplica en casos molt limitats.

La raó de ser d'aquesta mesura és que, en teoria, aquells estudiants que no estan preparats per a un curs més avançat repeteixen el curs anterior amb l'objectiu

de posar-se al dia i adquirir les competències necessàries per poder seguir avançant en el seu procés formatiu. Tot i que la mesura es pren d'acord amb l'opinió dels mestres, la direcció del centre i sovint de manera consensuada amb les famílies, també s'argumenta que un altre objectiu que persegueix aquesta pràctica és *castigar* aquells estudiants que han mostrat un baix rendiment, una mesura que s'espera que actuï com a mesura dissuasiva entre la resta d'estudiants promovent així la cultura de l'esforç.

Controvèrsia.

En qualsevol cas, es tracta d'una mesura controvertida. Aquells que s'hi oposen argumenten que, des d'una perspectiva social, la repetició de curs pot ser una política costosa ja que, en general, requereix una major despesa en educació alhora que endarrereix l'entrada dels estudiants al mercat laboral. Individualment, es tracta d'una mesura que pot tenir un impacte negatiu sobre la motivació dels estudiants, ja que aquells que repeteixen són separats dels seus amics i obligats a cursar no només les assignatures que han suspès sinó totes les del curs (a més de l'estigma que pot suposar) i, per tant, pot tenir efectes contraris als desitjats: repetir curs pot acabar perpetuant la situació desfavorable d'aquests estudiants. En l'àmbit de l'escola també pot generar problemes de disciplina així com augmentar l'absentisme o fins i tot l'abandonament escolar. Però el que és més preocupant al nostre país és que la probabilitat de repetir curs dels fills/filles de les famílies amb nivells socioeconòmics inferiors és 5,6 vegades superiors a la de nivells superiors a igualtat de com-

petències. Està clar que la decisió de repetir curs o no, no es basa únicament en les competències mesurades a través del qüestionari PISA, però tot i així les diferències en funció del nivell socioeconòmic són massa elevades.

Una possible explicació d'aquest resultat és que bona part de les diferències observades a l'educació secundària són el resultat de problemes i dificultats que van anar sortint durant etapes educatives anteriors i als quals les famílies amb millors posicions socioeconòmica han pogut fer front a través de mesures de reforç (com, per exemple, tutories individualitzades o classes de repàs) que altres famílies amb menor poder adquisitiu no s'han pogut permetre. Per aquest motiu, mesures com els programes d'acompanyament educatiu són clarament una aposta de futur a la qual ja s'han apuntant o s'hi estan apuntant molts ajuntaments del nostre entorn.

Itineraris educatius ben diferents

De mitjana, als països de l'OCDE, el sistema educatiu ofereix un itinerari comú per a tots els estudiants fins als 14 anys. En canvi, alguns països classifiquen els alumnes a edats clarament inferiors, com ara Àustria i Alemanya, on els alumnes se separen en diferents itineraris a partir dels 10 anys. A l'Estat espanyol hi ha un únic itinerari comú fins als 16 anys.

RAÛL RAMOS LOBO

ALTRES ARTICLES DE L'AUTOR

Us agradaria poder treballar en pijama?

Es pot crear ocupació reduint els impostos sobre el treball?

Més articles

PUBLICAT A

L'ECONÒMIC 15-01-2017, Pàgina 34